

Til elever og foreldre

Dato: 21. februar 2024

Generalprøve for PISA-undersøkelsen, våren 2024

Skolen din er trukket ut til å delta i en generalprøve for PISA-undersøkelsen (Programme for International Student Assessment). PISA er et internasjonalt forskningsprosjekt med ca. 90 deltakerland. I Norge deltar 50 skoler og omtrent 2500 elever i år.

Hvem er ansvarlig for å gjennomføre PISA-undersøkelsen?

- Utdanningsdirektoratet (Udir) finansierer og er ansvarlig for PISA-undersøkelsen i Norge, og OECD er ansvarlig for hele den internasjonale gjennomføringen.
- Universitetet i Oslo (UiO) gjennomfører PISA i Norge og er databehandler for Udir.

Når gjennomfører skolene generalprøven?

Skolen velger en dag i perioden fra 11. mars til 19. april 2024, for å gjennomføre generalprøven.

Hvorfor tar elevene PISA-undersøkelsen?

Hensikten med PISA-undersøkelsen er å få mer kunnskap om elevenes kompetanse, samt hvilke erfaringer og opplevelser de har i klasserommet og på skolen. Denne kunnskapen kan brukes til å forstå mer om hva som skal til for at flere elever skal trives og lykkes på skolen. På www.pisa.no finner du eksempler på forskningspublikasjoner fra tidligere runder av PISA-undersøkelsen.

Hva måler PISA-undersøkelsen?

PISA-undersøkelsen kartlegger 15-åringers kompetanse i matematikk, naturfag og lesing. Prøven er digital. Undersøkelsen har vært gjennomført hvert tredje år siden 2000. Alle de tre fagområdene er med hver gang, men de skifter på å være hovedområde. I 2025 er hovedtemaet for prøven naturfag. Denne gangen er det også med oppgaver i programmering og algoritmisk tenkning. Elevene har to timer på å gjennomføre den faglige prøven. I tillegg svarer de på et bakgrunnskjema med spørsmål om undervisning, holdninger til naturfag, læringsmiljø og foreldrenes utdanningsnivå og yrke. Dere kan se alle spørreskjemaer fra tidligere PISA-undersøkelser her: www.pisa.no.

Hva er hensikten med en generalprøve på PISA?

Hensikten med generalprøven våren 2024 er å prøve ut og kvalitetssikre nye oppgaver i naturfag og programmering/algoritmisk tenkning. Generalprøven er derfor et svært viktig grunnlag for en god gjennomføring av PISA-undersøkelsen i 2025. Data fra generalprøven kan også bli brukt til forskning.

Personvern og behandling av data

Ingen lærere eller andre ansatte på skolen får se besvarelsene på prøven eller spørreskjemaet. Alle svarene blir lagret sikkert og behandlet konfidensielt. I forbindelse med gjennomføringen av generalprøven brukes deltakerlister med skolenavn, elevs fornavn og en påloggingskode til prøven.

Deltakerlistene oppbevares trygt ved UiO, og det er kun forskere på PISA-prosjektet som har tilgang til disse. Kontaktpersonen ved skolen har også en kopi av deltakerlisten, og denne listen slettes så snart som

mulig etter 1. juli 2024. Listene som er oppbevart ved UiO slettes innen 31.12.2024. Når listene er slettet, vil besvarelsene og resultatene ikke kunne knyttes direkte til personer som har svart.

Behandlingen av data og filer

Pseudonymiserte data (det betyr at filen ikke viser navnet på elever eller skoler) lagres på Amazon Web Services (AWS) og Google Cloud Platform servere lokalisert i Europa. Disse dataene blir lastet ned og kvalitetssikret av det nasjonale senteret ved UiO. Deretter deles en pseudonymisert datafil via en sikker FTP-tjener med de internasjonale sentrene som OECD samarbeider med i gjennomføringen av PISA-undersøkelsen, slik at OECD og disse sentrene kan jobbe videre med dataene. De internasjonale sentrene er Australian Council for Educational Research (ACER) i Australia og Westat, i USA¹. Datasettet blir lagret på ubestemt tid for å kunne brukes til forskning.

Dine rettigheter som elev

Å delta i PISA-undersøkelsen er obligatorisk for elever. Det står i forskrift til opplæringsloven §2-7. Du kan be om en kopi av din besvarelse ved å ta kontakt med prosjektteamet eller Udirs personvernombud, men du kan ikke be om sletting². Du har også rett til å klage til Datatilsynet: www.datatilsynet.no.

Hvis du har spørsmål om PISA, kan du kontakte:

- Fredrik Jensen: pisa-prosjekt@ils.uio.no, 22 84 45 91
- Personvernombudet i Udir: personvernombud@udir.no

Takk for at du deltar i generalprøven for PISA, våren 2024!

Vennlig hilsen

Fredrik Jensen
Prosjektleder PISA 2025

Behandlingsansvarlige institusjoner:

OECD
2, rue André Pascal
75016 Paris, France
Tlf: +33 1 45 24 82 00
Epost: DPO@oecd.org

Utdanningsdirektoratet
Schweigaards gate 15 B, 0191 Oslo
Org. nr. 970 018 131
Tlf: 23 30 12 00
E-post: personvernombud@udir.no

¹ Grunnlaget for overføringen av data til sentrene utenfor EU er personvernforordningen artikkel 49 nummer 1, bokstav d. Google Cloud og Amazon Web Services er sertifisert gjennom den nye Data Protection Framework (DPF): <https://www.dataprivacyframework.gov/list>

² Behandlingsgrunnlaget er personvernforordningen artikkel 6 nummer 1 bokstav e) og artikkel 9 nummer 2 bokstav g, med supplerende nasjonal hjemmel i personopplysningsloven § 8 og §9, og i forskrift til opplæringslova § 2-7 og forskrift til privatskolelova § 2-6.